



МҰРДАЖ- ҚАЗАЛЫ

№10
(2285)
Сәрсенбі
5 ақпан
2025 жыл

Газет
2003 жылдың
5 қаңтарынан
шығады

Аймақтық
ақпараттық-
танымдық
басылым

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ГАЗЕТ

БИЫЛ АУДАНДА ЖАҚСЫ ЖАҒДАЙДАҒЫ ЖОЛДАРДЫҢ ҮЛЕСІН 92 ПАЙЫЗҒА ЖЕТКІЗУ ЖОСПАРЛАНЫП ОТЫР

Кеше, аудан әкімі Мейрамбек Шермағанбеттің төрағалығымен өткен мәжілісте ауданымыздағы автомобиль жолының жәй-күйі туралы мәселелер қаралды.

Жиында күн тәртібіндегі мәселелер кеңінен талқыланып, қала, кент және ауыл әкімдері мен сала басшыларына бірқатар тапсырмалар жүктелді.

- Өздеріңізге белгілі 2024 жылы ауданымызға бөлінген 1,6 млрд. теңгеге жол жөндеу жұмыстары жүргізіліп, оның ішінде 10,4 шақырым асфальт қабаты мен 24,72 шақырымға қиыршық тас төселді. Ал биыл ауданымыздың жол жөндеу жұмыстарына 2,6 млрд. теңге көлемінде қаржы қаралып отыр. Бұл аз қаражат емес. Ендігі кезекте, қаралған қаржы көлеміне сәйкес авто-



мобиль жолдарына жөндеу жұмыстарын мерзімінде жүргізуіміз қажет. Сонымен қатар, автомобиль жолдарын салу, жөндеу жұмыстарының ең

әуелі сапасын қатаң бақылауға алуларыңыз керек,- деді аудан әкімі.

Айта кетейік, биыл ауданда «Ауыл – Ел бесігі» жобасы

аясында Әйтеке би кентінің 11 көшесінің, және Қазалы қаласының 10 көшесінің жөндеу жұмыстарын жалғастыруға қаржы бөлініп отыр. Сонымен қатар, Жанқожа батыр аулының кіре беріс жолына және «Әлсейт» көпірінен Бекарыстан би ауылына дейінгі автомобиль жолына күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу, «Ауыл – Ел бесігі» жобасы аясында Басықара аулының 1 көшесіне, Жалаңтөс батыр аулының 2 көшесіне, жөндеу жұмыстарын жүргізу жоспарланып отыр.

Атқарылған жұмыстардың нәтижесінде ауданда 2025 жылы жақсы және қанағаттандырылғын жағдайдағы жолдардың үлесі 92 пайызға жеткізілмек.

**Қазалы ауданы
әкімдігінің баспасөз
қызметі**

ҚАУІПСІЗДІК ТАЛАПТАРЫНЫҢ САҚТАЛУЫНА БАҚЫЛАУ ЖҮРГІЗІЛДІ



Аудан орталығы- Әйтеке би кентіндегі бірқатар көшелердегі ашық қалған құдықтар мен люктер тексеріліп, «Бақытты отбасы» партиялық жобасының «Балалар үшін қауіпсіз және жайлы инфрақұрылым» акциясы аясында мониторинг жұмыстары жүргізілді.

Жаяу жүргіншілер, әсіресе балалар үшін қауіпті жағдайды болдырмауға бағытталған кезекті шараға аудандық партия филиалының төрағасы Ғазиз Әліш, партия филиалының Атқарушы хатшысы Нұрғиса Жалғасбаев, Партиялық бақылау комиссиясының төрағасы Әділбек Сарабеков пен комиссия мүшелері; Ер-

болат Мұхаш және Райымбек Бөлебаев қатысты.

Кезекті шара барысында партия өкілдері қауіпсіздік талаптарына сәйкес келмейтін орындарды анықтады. Жаңа тұрғын үйлер орналасқан А.Елубаев көшесінің бойындағы 10-ға жуық су желілерінің құдығының қақпақтары жоқ. Сонымен қатар, бұндай жағдайлар Қ.Ерімбет көшесінің бойында да кездесті.

Тұрғындардың айтуынша, құдық қақпақтарының жоқтығы көлік қозғалысына да қауіп төндіруде.

Анықталған мәселелер бойынша тиісті ұсыныстар мен ескертпелер жауапты мекемелерге жолданатын болады.

ДЕПУТАТТЫҚ ФРАКЦИЯ МҮШЕЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН АРТТЫРУ МӘСЕЛЕСІ ҚАРАЛДЫ

Қазалы аудандық «AMANAT» партиясы депутаттық жетекшісі Нұрғиса Жалғасбаевтың төрағалығымен фракцияның биылғы жылғы алғашқы отырысы өтті. Оған арнайы аудандық партия филиалының төрағасы, аудандық мәслихаттың төрағасы Ғазиз Әліш қатысты.

Фракция отырысында

фракция жетекшісі Нұрғиса Жалғасбаев 2024 жылғы депутаттық фракция құрамының атқарған жұмыстары туралы хабарлама жасады. Сонымен қатар, халық қалаулыларының тиімді әрі жүйелі түрде жұмыс істеуіне мүмкіндік беретін ұсыныстарымен бөлісті.

«Партия мәслихаттағы фракцияның және оның мүшелерінің жұмысын жандан-

дырып, әрі күшейтуге баса мән беруде. Бұл ретте әрбір депутат жауапкершілікті арттырып, ол арқылы фракцияның үйлесімді жұмысын қамтамасыз етуі қажет. Сондай-ақ партияның сайлауалды бағдарламасын және оның бастамаларын жүзеге асырудағы фракцияның белсенділігін арттыруымыз керек», - деді Нұрғиса Жалғасбаев.

Өз кезегінде партия

филиалының төрағасы Ғазиз Әліш ұсыныс-пікірлердің орынды екендігін атап өтіп, жұмыс барысындағы белсенділігі төмен депутаттық фракция мүшелерімен нақты әрі тиімді шаралар қабылдау қажеттігін айтты.

Мұнан соң отырыста депутаттық фракцияның 2025 жылға арналған жұмыс жоспары қаралып, бекітілді.

МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САПАСЫ ЖАҚСАРТЫЛАДЫ

Аудан әкімінің баспасөз орталығында Қазалы ауданаралық ауруханасының бас дәрігері Қадырбек Әліпов, Қазалы теміржол ауруханасының бас дәрігері Айгүл Құлмағанбетова брифинг өткізді.

- Ауданда аудандық аурухана, емхана, 17 дәрігерлік амбулатория, 5 фельдшерлік-акушерлік пункт, 13 медпункт халыққа қызмет көрсетеді. Ең шалғайдағы «Ажар» МБ-ті орталықтан 175 шақырым қашықтықта орналасқан.

Ауданда 165 дәрігер, 765 орта медициналық, 440 басқа да қызметкерлер жұмыс атқарады. 2024 жылы 41 дәрігер аурухана есебінен білімдерін жетілдірді. Дәрігерлердің 56 пайызы, орта буын медицина қызметкерлерінің 52 пайызы біліктілік санатымен қамтылған.

Қазалы аудандық орталық ауруханасында 2 акушер-гинеколог дәрігер жетіспейді. Сонымен қатар, балалар ЛОР дәрігері, дәрігер дерматовенеролог, дәрігер неонатолог, дәрігер кардиолог және ауылдық жерлерде тәжірибелі дәрігерлердің жетіспеуіне байланысты зейнет жасына жеткен дәрігерлер қызмет атқарып келеді.

-Қазіргі таңда дәрігерлердің орнын толықтыру жұмыстары жүргізілуде. 1 травматолог дәрігер жоғары оқу орындарында мекеме есебінен оқытылып жатыр. 1 интервенциялық кардиолог дәрігер мамандығы бойынша білімін жетілдіруде. Жыл басынан ана мен бала денсаулығын жақсарту мақсатында облыстық денсаулық сақтау басқармасының жолдамасымен 1 акушер-гинеколог, ана мен бала денсаулығын қорғау жөніндегі орынбасары қызметін атқарып отыр.

Қазалы аудандық орталық ауруханаға 2024 жылы 54932 тұрғын тіркелген.

2023 жылы 1343 нәресте дүниеге келсе, 2024 жылы 1173 нәресте дүниеге келіп, туылым 170 нәрестеге азайды.

Аурушаңдық 2024 жылы 55198-ді құрады. Азаматтардың жекелеген санаттары амбулаториялық деңгейде тегін дәрі-дәрмектермен қамтамасыз етіледі. Ағымдағы жылы тегін дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етілуде ешқандай қиыншылық болған жоқ, жеткілікті мөлшерде жоспарланып, алынып, таратылды.

Ауылдық жерлерде 12001 тұрғын дәрігерге қаралған. Жылжымалы медициналық кешенде окулист, эндокринолог, хирург, невропатолог, гинеколог, лор, кардиолог, УДЗ дәрігерлері қабылдау жасап, зертханалық тексерулер



жүргізілді.

2019 жылдың қыркүйек айынан бастап Ангиограф медициналық аппараты іске қосылып, бүгінгі күнге дейін Қазалы, Арал, Қармақшы аудандарының тұрғындарының денсаулық сапасын арттыруға сүбелі үлес қосып келеді. Тиісті мамандар оқытылып, облыстық медицина орталығында жұмыс орны есебінен толық тәжірибеден өткізілді.

Арыз шағымды төмендету мақсатында аудит бөлімімен кешенді жоспар жасалынып, жұмыстар жүргізілуде.

"Ауылда денсаулық сақтауды жаңғырту" Ұлттық жобасы негізінде 2025 жылы 42 төсек орнына арналған кардиология және нейроинсульттік бөлімшелерін жаңадан ашу үшін жұмыстар атқарылуда. Жоба құны 1 млрд. 922 млн. теңгені құрап отыр.

2023-2024 жылдары аймақ басшысының және облыстық денсаулық сақтау басқармасының қолдауымен ауданымызға 26 жаңа санитарлық автокөлік беріліп, жаңартылды. Осылайша ауданымыздағы санитарлық автокөліктер мәселесі түбегейлі шешімін тапты.

2024 жылы 92 веб. камера алынып, Face ID жұмысқа қосылуға дайын.

2025 жылға 9 млн. 352 мың теңге қаражат қарастырылып, госпиталды фармация бөлімі ашылады.

Алдағы уақытта компьютерлік томография, магниторезонанстық томография (МРТ) медициналық құрылғылары алынады. Халыққа сапалы медициналық көмек көрсету үшін ангиографиялық күрделі ота түрлерін жасау үшін республикалық орталық мамандарын шақыртып, шеберлік класы ұйымдастырылады.

«Болат жолы» және «Бекарыстан би» дәрігерлік амбулаториясына күрделі жөндеу

жұмыстары жүргізілді. «Болат жолы» дәрігерлік амбулаториясын жөндеуге 96 млн. 499 мың теңге, «Бекарыстан би» дәрігерлік амбулаториясына 88 млн. 696 мың теңгенің бюджеттік өтінімі берілді.

Жылжымалы медициналық кешен (ПМК) жұмысын өз деңгейінде жүргізуде.

Әйелдердің денсаулығын қорғау жұмыстарын жандандырып, акушерлік-гинекологиялық күрделі ота түрлерін енгізу жоспарлануда.

Қазалы аудандық көпбейінді орталық ауруханасының жанынан ашылатын консульт орталығы, кардиологиялық орталығы жұмысын жандандырады, - деді брифингте аудандық көп бейінді орталық ауруханасының бас дәрігері Қадырбек Әліпов.

«Қазалы теміржол аурухана-сы» ЖШС-інде 435 қызметкер жұмыс істейді. 29 қызметкер бала күтіміне байланысты ақысыз демалыста. Ауруханаға биыл 22560 адам тіркелген, өткен жылдан 218 тұрғынға артқан.

Жалпы өлім – жітім көрсеткіші 2024 жылы өткен жылмен салыстырғанда сырқаттардың қайтыс болуы 1,3 пайызға төмендеді.

Өткен жылы 477 бала дүниеге келді. Былтырғы жылмен салыстырғанда 47 нәрестеге - яғни 2,3 промилге кем.

Флюорографиялық тексеруден 12322 адам өткізіліп, 100,0 пайызға, манту сынама-сы 100,7 пайызға орындалды.

Қатерлі ісік аурушаңдығы: Биыл 35-151,0 былтырмен салыстырғанда 2 науқасқа жоғары. I-II ерте сатысында 18 науқас анықталды.

Скринингтік тексерулер: -2024 жылы тәуліктік стационар 3734 науқас емделді. Стационар алмастырғыш бөлімде 2204 науқас ем алған. Офтальмологиялық 101 ота жасалды. Нейроинсульт бөлімінде тромбозисті терапиядан 7, нейроинсульттік 4

ота жасалған.

Екі қабат әйелдерді бақылау, дені сау бала, денсаулық мектептері өз деңгейінде, жұмыс атқарып жатыр. 7389 үйден шақыру түсті.

Қазалы темір жол ауруханасында тіркелген халық саны 22930, оның 7108-і балалар, 874-і жасөспірімдер, 14948-і ересектер. Оның ішінде МӘМС жүйесінде D, E санатындағы сақтандырылмаған 917 азамат.

Қазалы темір жол ауруханасында бүгінгі күнге 22013 азамат сақтандырылды.

2024 жылы 33 арызшағым тіркелді, 11-і негізді, 22-сі негізсіз.

2024 жылы ақпан айында ауруханаға ЭЭГ, ВП және ЭМГ Нейрон-Спектр-4 (компп) зерттеу үшін көпфункционалды кешені алынып, жұмыс істеуде.

Емхана бөліміне жаңадан new Oriental 1000nc медициналық рентген, флюорографиялық, радиографиялық құрылғы алынып іске қосылды. Өкпені жасанды желдету аппараты VG70 BeiJing Aeonmed Cj Ltd, модульдік құрылғы, объективті аудиологиялық скрининг және диагностика есту функциясы сериясы Sentiero моделі advanced, шығарған PathMedicalGmbH Германия. Қанның стерильдігін және антибиотикке сезімталдылығын анықтау мақсатында жаңа бактериологиялық Scan-10 және D2 mini анализаторы алынды.

Алдағы уақытта туберкулезбен қауіпті топтағы науқастарды толық тексеруден өткізіп, рентгенолог дәрігерінің жұмысын жандандырып, манту, АТР сынамалары жоспарға сай орындалады.

Онкологиялық ауруларды ерте алғашқы сатысында анықтап, есепке алып, асқынған жағдайлардың алдын алу жұмыстары атқарылады. Скринингтік тексеруден өткен науқастар есепке алынып, сауықтырылады. Санитарлық ағарту жұмыстарын өз дәрежесінде жүргіземіз.

Реабилитациялық көмекті көбейту, реабилитолог, психолог, дефектолог, фтизиатрия қызметтерін жандандырып, УЗИ аппаратын, балалар ИВЛ аппаратын іске қосып, лор комбайнды, доплерография, фиброскан, гистероскоп, портативті УЗИ, кольпоскоп, КТГ аппараттарының қызметін жандандыру мақсатында мамандарды оқытып, дайындаймыз, - деді брифингте теміржол ауруханасының бас дәрігері Айгүл Құлмағанбетова.

**Ұлпан ІБРАШ,
«Тұран-Қазалы»**

ҮЛГІЛІ ҰСТАЗ, ЖАҢАШЫЛ КӘСІПКЕР

Тәуелсіз мемлекетімізді өркениетке бастар жолдың бастауы мектеп десек, мектептің басты тұлғасы, жүрегі мұғалім. Жаһандану заманында ұлттық бәсекеге қабілетті болудың көрсеткіші – білім деңгейімен өлшенеді. Сондықтан, әлемдік білім кеңістігіне кірігіп, білім беру жүйесін халықаралық биікке көтеру кезек күттірмейтін өзекті мәселе. Бұл мәселені шешудің кілті – ұстаздардың қолында. «Адамның адамшылығы – жақсы ұстаздан», - деп ұлы Абай айтқандай, мұғалімнің тәрбиесі мен өнегесі оқушының азығы. Әріптесім Сексенбаева Розаның өнегесі ұстаздармен шәкірттерге үлгі десем артық болмас.

Сексенбаева Роза Жақсылыққызы 1975 жылы 25 қаңтарда «Кәукей» аулында дүниеге келген. Әкесі Қыдырбаев Жақсылық пен анасы Бисенова Орынкүл қарапайым еңбек адамдары. Анасы 10 баланы дүниеге әкелген «Алтын алқалы» жан. Ата –анасы 10 баланы да жоғары оқу орнында оқытып, өмірлік сара жолдарын табуға бағыт берді. Отбасының 9-шы перзенті Роза «Кәукей» аулындағы №225 орта мектебін үздік аяқтап, 1992-1996 жылдары Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды Мемлекеттік Университетінде химия пәні мұғалімі мамандығы бойынша жоғары білім алды.

2016-2021 оқу жылдары өзі білім алған білім ордасында қосымша білім беру маманы қызметін атқарды. Тәрбие саласында, өз пәні бойынша жазған баяндамалары халықаралық, республикалық, облыстық конференцияларда қорғалып, жинаққа еніп, марапатталған. Бірнеше рет химия пәнінен республикалық, облыстық кәсіби байқауларының жеңімпазы атанды. Өскемен қаласында өткізілген химия және биология пәні мұғалімдерінің I съезінің делегаты. Оқушылары да халықаралық, республикалық, облыстық байқаулардың, ғылыми конференциялардың, ғылыми жобалардың жеңімпаздары.

Роза алға қойған мақсаты нық әріптес деуге болады. Мақсаты – кәсіби және жеке құзіреттілік, әлеуметтік бейімділік, біліктілік, тұрақтылық қасиеттері бойларына дарыған, өзінің болашағын бағдарлаған, функционалды сауатты оқушылар қалыптастыру. Осы бағытта оқушылары аудандық, облыстық, республикалық байқауларға, білім сайыстары, ғылыми жобалар және көрмелерге қатысып жүр. Ол сондай-ақ, облыс әкімінің «Үздік мұғалім-2009» номинациясы бойынша 150000 теңге грант иегері. Республикалық «Дарын» КИО интернет олимпиадада жоғары біліктілікті көрсеткені үшін «Үздік нәтиже» номинациясын иеленді. К.Т.Атабаевтың еңбек жолын, тәрбиесі мен өнегесін насихаттауға арналған «Атабаев тағылымы» IV халықаралық ғылыми-әдістемелік педагогикалық оқуда үздік баяндама жасағаны үшін «Алғыс хатпен» марапатталып, «Химия пәнін оқытуда сын тұрғысынан

ойлау технологиясын қолдана отырып, оқушылардың зерттеу дағдыларын қалыптастыру» атты облыстық семинар-практикумында «Брунер көпіршелері-табысты оқыту метафорасы» тақырыбындағы коучингті жоғары деңгейде ұйымдастырғаны үшін облыстық оқу орталығы (әдістемелік кабинеттің) сертификатын иеленді.

«Білім беру философиясы: маңыздылығы және мәселелер» тақырыбындағы философия ғылымының докторы, профессор Б.Қожамберлиевтің 60 жылдығына арналған облыстық ғылыми-тәжірибелік конференцияда баяндамасы үздік деп танылды. «Педагогикалық идеялар фестивалі» республикалық конкурсына қатысып, «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығының сертификатымен, жинағына ие болған.

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда Мемлекеттік университетінің профессоры, педагогика ғылымының кандидаты Сәдуақасқызы Күлбарамның 75 жылдық мерейтойына арналған «Химиялық білім берудің өзекті мәселелері» атты республикалық ғылыми-практикалық конференциясында мазмұнды баяндама жасап, I дәрежелі дипломмен марапатталды.

Ұстаздар мерекесінде Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін дамытуға қосқан зор жеке үлесі үшін ҚР Білім және Ғылым Министрі Аймағанбетовтің «Алғыс хатымен», Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін дамытуға қосқан зор жеке үлесі үшін ҚР «Білім беру ісінің құрметті қызметкері» медалімен марапатталған.

Асыл тұқымды ешкі асырап, ешкі сүтінен ұлттық және инновациялық әдіспен жарамдылығы жоғары ешкі сүтінің өнімдерін өндіруді мақсат еткен №225 орта мектептің химия пәні мұғалімі, жеке кәсіпкер Роза Жақсылыққызы қазіргі таңда «Кәукей өнімі» брендті логотиппен құрт, сәкті құрт, талқан құрт, асқөкті құрт, қызыл ірімшік, брынза, бүйенге салынған сары май, сүзбе, қарынға, мекке салынған сүзбе, күйдірілген май, жантақ балы қосылған күйдірілген май, ақ ірімшік, шоколадты сүзбе, ешкі сүтінің саумалын халықтың сұранысымен шығаруда.

Роза Жақсылыққызы 5 сынып оқушысы, қызы Бақытқызы Шұғыла екеуі «Асыл тұқымды Заанмен ешкісінің сүті мен өнімдерінің пайдасы» атты тақырыпта «Зерде» конкурсына қатысып, аудандық кезеңде I орын, облыстық кезеңде III орын иеленді. Шұғыланың «Шұғыланың ағарған өнімдері» youtube каналында 20-ға тарта ағарған өнімдерін жасаудың жолдарымен бөліскен бейнекөрсетілімі әлеуметтік желі арқылы жарнамаланған. «Сарафанное радио» арқылы Шұғыланың өнімдері ауыл-аймақ, аудан, облыс көлемінде қалың жұршылыққа таныс.

Сұраныс арқылы ешкі саумалы ауыл-аймақ, аудан, облысқа таратылуда.

Осы зерттеу жұмысын бизнес жобаға ұластырған ерлі-зайыпты Сексенбай Бақыт №225 орта мектептің көркем еңбек пәні мұғалімі, Сексенбаева Роза Жақсылыққызы мектептің химия пәні мұғалімі. Өткен жылы аудандық білім бөлімі мен аудандық «Атамекен» кәсіпкерлік палатасының ұйымдастырумен өткізілген «Экология, энергетика, экономика» атты экологиялық креативті жобалар кәсіптік бағыттағы зерттеушілердің өнертапқыштық және шығармашылық жобалар алаңына қатысып, гран-при жеңіп алды.

2021-2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі ұлттық жобалар аясында 2023 жылдан бастап республика көлемінде «Мен кәсіпкер» жобасы жүзеге асырылып жатыр. Өткен ғасырда Жапонияда басталған «Бір ауыл- бір өнім» жобасы 2021 жылдан бастап біздің елімізде де қолға алынды. Жобаның басты мақсаты- ауыл тұрғындарының кәсіпкерлік әлеуетін арттыру. Қолда бар жергілікті шикізатты пайдаға асыра отырып, өнім өндіру, елді-мекендерде жұмыс орнын ашып, ауыл тұрғындарының әл-ауқатын көтеру болып табылады. Бұл жобаның ерекшелігі тек қыз-келіншектер қатыса алады. Аудандық «Атамекен» кәсіпкерлік палатасының сүйемелдеуімен, 2024 жылдың 25 шілдесінде Қызылорда қаласында Қырғызстандағы JICA «Бір ауыл-бір өнім» жобасының жетекшісі Ахикиса Харагучидің қатысуымен, облысымыздың 40-қа жуық жергілікті тауар өндірушілерінің көрмесіне Роза Жақсылыққызы ешкі сүтінен жасалған 30 өнімімен қатысты. «Бір ауыл-бір өнім» көрмесіне қатысушыларды кәсіпкерлер палатасының жанынан құрылған жұмысшы топ бағалап, 10 тауар өндірушіні үздік деп анықтады. Сол 10 үздік қатарынан көрінген Роза Жақсылыққызы қыркүйектің 18-і күні тауарларды таңдауда және аймақтық брендті тағайындау туралы шешім қабылдауда дауыс беру құқығы бар 21 адамнан құрылған өңірлік Бренд комитеті алдында өз өнімдерінің сапасы, ерекшелігі туралы таныстырып, нәтижесінде жеңімпаз деп танылды. «Ауыл-елдің жүрегі, оның дамуы елдің болашағының кепілі» деп санайтын Роза Жақсылыққызы «Ауыл аманаты» бағдарламасына қатысып, 2,5% -бен несиеге 15 бас асыл тұқымды ешкі алуы қолдау тапты. «Асыл тұқымды ешкі сүтінен жасалған сүт өнімдері» бизнес жобасына облыстық, аудандық «Атамекен» кәсіпкерлік палатасы тарапынан өндірісінің кеңейтілуіне және экспортқа шығуына сүйемелдеу жұмыстарына қолдау көрсетілетін болды. Ешкі сүтінен жасалған «Кәукей өнімі» брендтік атауымен экологиялық таза, табиғи сапалы ағарған өнімдерін шығаруға қолдау алған кәсіпкер 5 млн қайтарымсыз мемлекеттік

гранттар конкурсына қатысуға жолдама алды.

Сексенбаевтар отбасының отағасы мен отанасы Бақыт пен Роза 1996 жылы отау құрған. Олар аймақтық, аудандық «Мерейлі отбасы-2015» сайысының жеңімпазы. Облыстық «Білім нұры» номинациясының иегерлері атанды. Бүгінде алты баланы дүниеге әкеліп, тәрбиелеп өсірген «Күміс алқа» иегері атанған Роза Сексенбаевамен жұбайы Бақыт Сексенбайдың тұңғыштары Нұргүл Сексенбаева Қызылорда қаласындағы химия-биология бағытындағы Назарбаев зияткерлік мектебінің үздік түлегі, Алматы қаласындағы Әл-Фараби атындағы Мемлекеттік университетінің «Ғылыми биология» факультетінің қызыл диплом иегері, Астана қаласындағы Назарбаев Университетінің «Ғылыми биология» факультетінің магистрі. Жолдасы Дидар Сахи Астана қаласының Ұлттық қауіпсіздік қызметінің қызметкері. Айсұлтан Сексенбаев Әйтеке би кентіндегі №249 мектеп-лицейдің үздік түлегі, Көкшетау қаласындағы Ш.Уәлиханов атындағы Мемлекеттік Университетінің «Биотехнология» факультетінің «Қызыл диплом» иегері, Алматы қаласындағы Әл-Фараби Мемлекеттік университетінің «Биотехнология» факультетінің магистрі, қазіргі таңда Кока-Кола Алматы Боттлерс компаниясында химик-технолог болып жұмыс атқаруда. Айым Сексенбаева Қызылорда қаласындағы химия-биология бағытындағы Назарбаев зияткерлік мектебінің үздік 140 балл және грант иегері, Италия, Милан Университеті (University of Milan) «Халықаралық саясат, заң және экономика (International Politics, Law and Economics)» факультетінің 3 курс студенті, Испания, Мадрид қаласындағы Мадрид Комплутенсе Университетінде (Complutense University of Madrid) Ерасмус бағдарламасымен оқып жатыр. Бақытұлы Досымжан Қызылорда қаласындағы №125 high school мектебінің «Алтын белгі» иегері, Қорқыт Ата университетінің 1 курс студенті. Бақытқызы Еркесылқым Қызылорда қаласындағы химия-биология бағытындағы Назарбаев зияткерлік мектебінің 8 сынып оқушысы және кенжелері Бақытқызы Шұғыла №225 орта мектебінің 6 сыныбының үздік оқушысы.

410 жылдық тарихы бар ұстаздар династиясы Сексенбаевтар отбасы облыстық «Ұстаздар ұясы» еңбек династиясы иегерлері атанды.

«Ұстаздық еткен жалықпас, үйретуден балаға» деп данышпан Абай айтқандай, ерінбей, жалықпай еткен еңбегінің арқасында шәкірттерінің жүрегіне жол таба білген мұғалім ғана нағыз ұстаз бола алады.

Роза Жақсылыққызының кәсіпкерлік ісіне сәттілік тілеймін.

**Гүлшахар
ӘЙМІШОВА,**
«Тұран-Қазалы» газетінің
штаттан тыс тілшісі

ҚЫЗ БОЛАШАҒЫ-ҰЛТ БОЛАШАҒЫ



Қазалы аграрлы-техникалық колледжінде әлеуметтік педагог Г. Таңатова мен "Ақжүніс" қыздар ұйымының жетекшісі С. Тәжібекованың ұйымдастыруымен "Қыз Болашағы - ұлт болашағы" атты тақырыпта қыздар жиналысы өткізілді.

Жиында әлеуметтік педагог Таңатова Гүлназ қыз баланың тазалығы, тәртібі, ортада өзін ұстауы мәселелері жөнінде түсіндірме жұмыстарын жүргізді. "Ақжүніс" қыздар ұйымының жетекшісі Тәжібекова Салтанат жеке бас гигиенасы, ерте жүктіліктің

алдын алу мәселелеріне тоқталды.

Колледждің әлеуметтік педагогы Г. Таңатова қыздармен әңгімелесе отырып, арнамысын, тазалығын, сұлулығын жоғары қоя білу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, ой-өрісін дамыту, зиянды әрекеттерге еліктеудің, қызығудың өмірлеріне қауіп тудыратынын ескертіп, жиынды қортындылады.

Гүлназ ТАҢАТОВА,
Қазалы аграрлы - техникалық колледжінің әлеуметтік педагогы

ҚАЗАЛЫ АУДАНДЫҚ САНИТАРИЯЛЫҚ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ БАҚЫЛАУ БАСҚАРМАСЫМЕН КӨРСЕТІЛЕТІН МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕР

Мемлекеттік көрсетілетін қызмет – көрсетілетін қызметті алушылардың өтініш жасауы бойынша жүзеге асырылатын және олардың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерініске асыруға, оларға тиісті материалдық немесе материалдық емес игіліктер беруге бағытталған жекелеген мемлекеттік функцияларды іске асыру нысандарының бірі.

* Мемлекеттік қызметтер мынадай негізгі қағидаттар негізінде көрсетіледі:

- көрсетілетін қызметті алушылардың тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүлкілік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша қандай да бір кемсітушіліксіз теңдей қол жеткізуі;

- мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде төрешілдік пен сөзбұйдалық көріністеріне жол бермеу;

- мемлекеттік қызметтер көрсету саласындағы есеп берушілік және ашықтық;

- мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің сапасы мен қолжетімділігі;

- мемлекеттік қызметтер көрсету процесін үнемі жетілдіру;

- мемлекеттік қызметтер көрсету кезіндегі үнемділік және тиімділік.

* Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік

көрсетілетін қызметтерге мыналар жатады:

1. Санитариялық-эпидемиологиялық қортындылар беру жөніндегі мемлекеттік қызметтер;

2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік бақылауға және қадағалауға жататын тамақ өнімдерін өндіру объектілеріне есептік нөмірлер беру және олардың тізілімін жүргізу;

3. Еуразиялық экономикалық одақтың нормативтік құқықтық актілерінде айқындалатын өнімді мемлекеттік тіркеу;

4. Патогендік биологиялық агенттермен жұмыс істеуге рұқсаттар мен оларға қосымшаларды беру, қолданысын қалпына келтіру, қайта ресімдеу, қолданысын тоқтату;

5. "Денсаулық сақтау саласында дезинфекция, дезинсекция, дератизация бойынша қызметтер көрсетуге лицензия беру" мемлекеттік көрсетілетін қызметі.

Мемлекеттік қызметті алуда жергілікті жердің халыққа қызмет көрсету орталықтары және Elicense.kz ақпараттық жүйесі арқылы өтініш жіберуге болады.

Сабит ТЕҢЕЛ,
Қазалы аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының бөлім басшысы

САҚ БОЛЫҢЫЗ, АДАМ ПАПИЛЛОМА ВИРУСЫ



Адам папилломавирусы (АПВ) – тері мен шырышты қабаттардың эпителийіне әсер ететін өте кең таралған вирустар тобы. Оның 14 түрі онкогенді, яғни онкологиялық аурулардың дамуына әкеледі.

Көптеген адамдарды АПВ алаңдатпайды, бірақ кейбір папилломавирустар сүйелдерге немесе қатерлі ісікке әкелуі мүмкін.

Жатыр мойны обырының дамуы әйелдің адам папилломавирусын жұқтыруымен байланысты, бұл туралы көптеген ғылыми дәлелдер бар. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметі бойынша, 95% - дан астам жағдайда жатыр мойны обырын (ЖМО) адам папилломавирусы (АПВ) тудырады. Жатыр мойны обырының 70%-ы АПВ-ның екі түрлі вирус штамдарынан туындайды.

АПВ бар әйелдерде жатыр мойны обырының даму ықтималдығы АПВ жоқ әйелдерге қарағанда 6 есе жоғары.

Әлемде жыл сайын 600 мың әйелде ЖМО анықталады және одан 340 мың әйел қайтыс болады. Ал, Қазақстанда жатыр мойны обырының 1600-ге жуық жаңа жағдайы тіркеледі, бұл аурудан 500-ден астам әйел қайтыс болады.

Қазақстанда жатыр мойны обыры сүт безі обырынан кейінгі әйелдерде онкологиялық аурулардың таралуы бойынша екінші орында тұр. Папиллома вирусы адамнан адамға тұрмыстық байланыс және жыныстық қатынас арқылы берілуі мүмкін.

Қазақстанда 2024 жылдың 3 тоқсанынан бастап қыздарды вакцинациялау жоспарлануда. Адам папилломавирусына (АПВ) қарсы вакцина Ұлттық егу күнтізбесіне енгізіледі, вакцинация 11 жастағы қыздарға, балаларды вакцинациялауға ата-анасының келісімін алғаннан кейін жүргізіледі. Бұл жас ДДҰ, онкологтардың ұсыныстарына сәйкес таңдалды. Себебі 11-14 жас аралығындағы иммундау ересек жасқа қарағанда тиімді, себебі тұрақты иммунитет қалыптасады.

Әлемде бұл вакцинаға сұраныс өте жоғары. Бүгінгі таңда 125-тен астам ел ұлттық вакцинация күнтізбесіне осы вакцинацияны енгізді (соның ішінде Австралия, Бельгия, Канада, Германия, Жапония, Бразилия, Жаңа Зеландия, Норвегия, Швеция, Испания, Швейцария, Ұлыбритания және АҚШ). Орталық Азия елдерінен, Өзбекстан, Қырғыз Республикасы, Түрікменстан АПВ қарсы вакцинацияны енгізген.

Ең тиімді қорғану әдісі - вакцинация. Вакцинамен қорғануға болатын жалғыз қатерлі ісік түрі – бұл жатыр мойны обыры. Халықаралық тәжірибеде жүзден астам елде, соның ішінде ұлдар арасында АПВ вакцинасы енгізілген. Бұл мемлекеттерде жатыр мойны обыры 90%-ға төмендеген.

Раиса НҰРАЛЫ,
Қызылорда бөлімшелік көліктегі санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының жетекші маманы

Меншік иесі: «ТҰРАН-ҚАЗАЛЫ»
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

ДИРЕКТОР
Нұрбол ӘЛМӘМБЕТОВ

БАС РЕДАКТОР
Раушанбек СЕЙТЕНОВ

Газет Қазақстан Республикасының Ақпарат Министрлігінде 2004 жылғы 15 наурызда тіркеліп, №4801-г куәлігі берілген

Газет аптасына екі рет: сәрсенбі және сенбі күндері шығады.
Газет «Тұран-Қазалы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің баспаханасында компьютермен теріліп, беттеліп, офсеттік тәсілмен басылды.

Редакция мен баспахананың мекен-жайы: 120400, Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, Әйтеке би кенті, Қ.Пірімов көшесі, №14 үй.

Телефондар: директор - 2-17-49, бас редактор - 2-47-77, бухгалтер -2-60-94, факс 8 (724-38)2-17-49.

Тарату аумағы: Қызылорда облысы.

Газет табыс етілмесе, 2-13-91 телефонына хабарласуға болады.

Жариялымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді. Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

E-MAIL: tooturankazaly@mail.ru

Таралымы 11227 дана.